

*Кардаш Микола Юрійович,
Національний університет «Острозька академія»*

ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

Сучасні лінгвістичні дослідження спрямовані на вивчення різних типів дискурсу з комунікативно-прагматичної точки зору, що передбачає розгляд мови не лише як засобу спілкування та передачі інформації, але й як механізму впливу на формування та зміну поглядів людини [2].

Політичний ж дискурс став предметом особливої уваги у той період, коли політична комунікація набула рис засобу маніпулювання свідомістю. Західні лінгвісти активно займаються дослідженням цього дискурсу та дискурс-аналізу. Серед них такі відомі науковці як Тойн ван Дейк, Е. Бенвеніст, Ю. Габермас, М. Фуко та інші. Проте вчені досі не дійшли консенсусу щодо точного визначення поняття дискурсу. Також поширеними є тлумачення суті політичного дискурсу, які, звісно ж, базуються на теоретичних засадах центрального поняття «дискурс».

Відомо, що контент самого тексту прямо залежить від тематики розмови, виступу чи якогось письмового повідомлення. В цьому плані, в плані лексичного наповнення, мова політичного дискурсу суттєво відрізняється від мови науки з одного боку, мови художнього твору – з іншого, наближаючись, але не співпадаючи цілком, із мовою розмовно-побутовою і діловою [3].

Серед головних мовних особливостей політичного дискурсу варто зазначити принципову неоднорідність стилістичних засобів; використання спеціальної термінології і емоційно забарвленої лексики, поєднання стандартних і експресивних засобів мови. Особливістю, також, є часте вживання лексики літературної мови: від наукових і технічних термінів до слів буденної розмовної мови [1].

Ще однією особливістю політичного дискурсу є використання певних формальних засобів, коли звичні мовні одиниці мови отримують незвичну інтерпретацію, а також коли звичні, на перший погляд, ситуації використовуються у нових несподіваних смислових

контекстах. Це пояснює, наприклад, часте використання метафор у політичному дискурсі [5].

Для лексичного фонду політичного газетного дискурсу властивим є, окрім вживання значної кількості емоційно-оцінних лексичних одиниць, також використання метонімії, метафори, персоніфікації, перифрази, іронії, літоти як стилістичних тропів.

Особливістю мови політичного дискурсу є також стандартизація (наявність ємних, комунікативно-доцільних готових мовленнєвих формул для політичної комунікації).

З морфологічних засобів притаманне своєрідне використання видо-часових форм для надання тексту відповідного експресивно-стилістичного забарвлення тощо.

У синтаксисі політичного газетного дискурсу під дискурсивними формулами маються на увазі конструкції з прямою мовою, парцеляція, еліптичні конструкції, різні звороти та інші синтаксичні засоби, яким властиві експресивність та висока емоційність [3].

Список літератури:

1. Бутова І. Політичний дискурс як об'єкт лінгвістичних досліджень // <http://www.nbuv.gov.ua/Portal/Natural/VLNU/In_mov/articles/Butova.pdf>
2. Ващук Т.Н. Политический дискурс как объект лингвистического исследования. // <<http://eprints.zu.edu.ua/1720/1/43.pdf>>
3. Загнітко А. Сучасний політичний газетний дискурс: типологічні вирази й особливості синтаксису. // <<http://anvsu.org.ua/Articles/Zahnitko.htm>>
4. Здоровега В. Природа і специфіка образу в журналістиці // <http://www.franko.lviv.ua/faculty/publications/visnyk26/Statti_Zdorovega.htm>
5. Павлуцька В. Політичний дискурс: особливості та функції // <<http://eprints.zu.edu.ua/2446/1/218-221.pdf>>